

AS TRES VERDADES

Museo
do Pobo
Galego

instituto de
estudos das
identidades

NOME DO DOCUMENTO: MPG_NoCa_0002_004_id702_D
AUDIO DE REFERENCIA: MPG_NoCa_0002_004_id702.mp3
TIPO DE DOCUMENTO: Rexistro directo dun evento. Conto
MATERIAL DISPOÑIBLE: Audio mp3 (editado e dixitalizado pola compiladora)
 Transcripción de texto
DURACIÓN: 0:03:31

DATOS DA RECOLLIDA

- **DATA DA RECOLLIDA:** 1998
- **LOCALIZACIÓN:**
  - Lugar/ aldea/ barrio:** Barro
  - Parroquia:**
  - Concello:** A Estrada
  - Provincia:** Pontevedra
  - País:** Galicia
- **INFORMANTE**
  - Nome:** Miguel Loureiro Ares
  - Ano de nacemento:**
  - Idade no momento da recollida:** 50 anos
- **RECOLLEDOR/ORA:** Marta Loureiro
- **COMPILADORA:** Camiño Noia Campos
- **COLECCIÓN:** Camiño Noia (NoCa)
- **CLASIFICACIÓN E REFERENCIAS DESTE CONTO NO LIBRO “CONTOS GALEGOS DE TRADICIÓN ORAL” E NO “CATÁLOGO TIPOLÓXICO DO CONTO GALEGO DE TRADICIÓN ORAL”:**
  - Tipo:** Contos de animais
  - Subtipo:** Animais salvaxes e humanos
  - Referencia:** 150 AT

Museo
do Pobo
Galego

instituto de
estudos das
identidades

CONTEXTO

Durante a década de 1990 até os anos 2000, a catedrática emérita e profesora de filoloxía galega María Camiño Noia Campos, dirixiu un valioso proxecto de recollida, catalogación e divulgación do conto galego de tradición oral. Neste proceso foi imprescindible a axuda do seu alumnado e de bolseiros, que se encargaron de facer as recollidas de campo gravando a persoas que aínda recordaban contos e que ademais sabían contalos. Os traballos, que se realizaron en Galicia e nas áreas de lingua galega de Asturias, León, Zamora e Cáceres, constitúen hoxe unha testemuña única dun rico patrimonio que estaba a piques de desaparecer. O froito de traballar con todo este material plasmouse en varias obras - citadas máis abaixo na bibliografía - nas que Camiño Noia sistematizou a narrativa galega oral de acordo a criterios recoñecidos internacionalmente. Nomeadamente, a súa última obra *Catalogue of Galicia Folktales* - editada pola prestixiosa Kalevala Society de Finlandia - coloca o conto galego dentro da tradición oral europea, dándolle un espazo de referencia no folklore internacional.

O APOI dispón actualmente, grazas á cesión de Camiño Noia, dos materiais orixinais froito das recollidas: a colección completa das gravacións e as transcripcións cos datos de campo. Presentamos o seu material seguindo os criterios do catálogo tipolóxico realizado pola propia compiladora.

NOTAS SOBRE A TRANSCRICIÓN DO TEXTO

A transcripción foi tomada dos documentos cedidos pola compiladora.

Respectouse a pronuncia da persoa e as palabras e expresións coloquiais transcribíronse tal e como foron ditas.

BIBLIOGRAFÍA

- NOIA CAMPOS, Mª Camiño (2010): *Catálogo tipolóxico do conto galego de tradición oral: clasificación, antoloxía e bibliografía*. Vigo : Universidade de Vigo, Servizo de Publicacións.
 NOIA CAMPOS, Mª Camiño (2002): *Contos galegos de tradición oral*. Vigo: Nigratrea.
 NOIA CAMPOS, Mª Camiño (2021): *Catalogue of Galicia Folktales*. Kalevala Society.

PALABRAS CHAVE

conto, narración, humanos, barqueiro

EDICIÓN DA PRESENTE FICHA: Sara Santalla Iglesias

TRANSCRICIÓN

Museo
do Pobo
Galego

instituto de
estudos das
identidades

[Conversa previa entre recolladora e informante]

Recolledora: Cántame o outro.

Informante: O outro?

R: O d' as tres verdades.

I.: Ah, si, o d' as tres verdades. Claro, eu pensei que querías o da ínsua.

R.: Non, ese non me gusta.

I.: Bueno, pois non. O d' as tres verdades:

Esto, resulta que os ríos, para pasa-los ríos non había pontes como hai agora. Agora hai pontes en tódolos lados, pásase por calquer sitio, pero daquela non. Había uns poios, e cando o río iba baixo, saltabas i ibas saltando de pedriña en pedriña e pasabas. Cando o río iba moi enchento xa non había forma de pasar.

E había barqueiros tamén. Eran homes que tiñan a casa á beira do río e pasaban cunhas barquiñas de remos; e cando o río iba moi cheo, tirados nun cable, iban enganchados dun cable, tira, tira... hasta que *pasaba* ó outro lado. E cobraban polo seu traballo.

E resulta de que unha vez chega un home tamén que quería pasar, pero non levaba cartos; entonces dixo:

- Mira barqueiro: Pásasme ó outro lado do río?
- Siii, pásote, pero hai que pagar.
- Non, é que non teño cartos.
- E que se non tes cartos eu non te paso, porque eu cobro por pasar.
- Se me pasas cóntoche as tres verdades máis grandes do mundo.
- Bueno.

Chegaron a un acordo.

- Bueno, pois si, pásote. Pero tesme que contar as verdades: unha ó entrar na barca, outra no medio do río e a terceira ó salir.

Bueno, así o fixeron. Entra na barca o pasaxeiro e dícelle o barqueiro:

- Veña! A primeira verdade.

Dícelle o home:

- Nunca choveu para non escampar.

Quedouse pensando o barqueiro.

– Mais tes razón, é unha boa verdade.

Seguiron remando, chegou a metá do río.

– Veña! Outra verdade máis.

Volveu o pasaxeiro a contarlle:

– Nunca escampou para non chover.

– Tamén é verdade.

Sigueu remando e ó chegar ó outro lado dícelle o barqueiro:

– Veña! A terceira verdade.

Dille o pasaxeiro:

– Barqueiro! Se a tódolos pasas como a min, máis burro nunca cho vin!

E así é, así foi. O outro contoulle as tres verdades e o barqueiro tivo que pasalo gratis.

[Conversa entre recollidora e informante]

R.: Eso é verdá?

I.: É un conto. É un conto. Son contos que se contan, pero pode ser verdá.